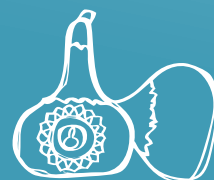

BILTEN

34. SMOTRA
učenčkih
ZADRUGA
Republike
HRVATSKE

- VINKOVCI 2022. -

Vinkovci, 27. - 30. rujna 2022. godine

Vukovarsko-srijemska županija

Vukovarsko-srijemska županija najistočnija je hrvatska županija koja se nalazi na prostoru istočne Slavonije i zapadnog Srijema.

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine, županija je imala 145 tisuća stanovnika. Površina županije iznosi 2448 km², od toga je 150 tisuća hektara plodnih slavonskih oranica te 70 tisuća hektara šume (tu je smještena najveća šuma hrasta lužnjaka u ovom dijelu Europe). Nizinski je to kraj s najnižom točkom od 78m (Spačva) te najvišom točkom od 294m (Čukola kod Iloka). Na istoku se nalaze obronci Fruške gore koji prelaze u vukovarski ravnjak, dok se sa zapada, s planine Dalj, pruža vinkovačko - đakovački ravnjak.

Prema kulturološkim se obilježjima Vukovarsko-srijemska županija ubraja u panonsku kulturnu zonu s užim specifičnim područjima: iločki kraj i vukovarsko-srijemsko šokačko područje, vinkovački slavonski, ali i srijemski šokački kraj i županjska Posavina s posebnostima Cvelferije i specifičnostima ostaloga dijela Šokadije. Na području županije su i važni riječni i kopneni putovi na kojima se križaju međunarodni prometni pravci od istoka prema zapadu uz Dunav, a od sjevera preko Save do Jadranskoga mora.

Prostorom županije protječe sedam rijeka: Sava, Bosut, Bič, Vuka, Dunav, Studva i Spačva. Rijeka Vuka, koja protječe samim središtem grada Vukovara, ujedno je i prirodna granica između Slavonije i Srijema. Rijeke su, bogate ribom, održale kontinuitet življenja na području županije, a tome su pridonijele i šume i plodna ravnica. Administrativno središte županije je grad Vukovar, a tu su još gradovi: Vinkovci, Otok, Ilok i Županja. Vukovarsko-srijemska županija administrativno graniči s Brodsko-posavskom i Osječko-baranjskom županijom, dok na međunarodnom planu graniči s Republikom Srbijom te Bosnom i Hercegovinom.

Područje županije prepoznatljivo je i kao Šokadija. Na ovim su prostorima tijekom devetnaestog, pa sve do sredine prošlog stoljeća, zbog ekonomskih razloga, vršena brojna organizirana, ali i individualna useljavanja iz različitih krajeva: Gorskog kotara, Like, Korduna, Krbave, Dalmacije, Zagorja, Prigorja, Međimurja, Bosne i Hercegovine te Vojvodine.

Vinkovci - najstariji grad u Europi

Vinkovci se smatraju najstarijim gradom na području Europe, a samo gradsko područje pokazuje kontinuitet stanovanja od ranog neolita pa do današnjeg vremena.

To bi prema klasičnoj kronologiji bilo barem pet i pol milenija života. Takvim neprekidnim životom se može pohvaliti jako mali broj gradova u Europi, što ovaj grad čini još više posebnim. Kao prvo značajno naselje u pisanim spomenicima spominje se rimski grad Colonia Aurelia Cibalae. Današnji Vinkovci nastali su na srednjovjekovnom naselju Sv. Ilija, a barok i druga razdoblja su Vinkovcima podarili lijepu i pamtljivu baroknu jezgru. Grad je danas opjevan u pjesmi i prozi, ali i brojnim drugim stihovima. Vinkovci su danas uz Vukovar jedan od najznačajnijih gradova na istoku Hrvatske prema brojnim kriterijima. Prema posljednjem popisu stanovništva, Vinkovci imaju 32.029 stanovnika, svojim položajem se nalaze na istoku Hrvatske, smješteni uz rijeku Bosut. Danas, Vinkovci su prostorno veliki grad u čijoj se strukturi uočava nekoliko većih trgova i glavnih, dugih uličnih pravaca koji su bili osnovica urbanog razvitka. Na taj način Vinkovce obilježava i nekoliko većih parkova i zelenih javnih površina te niz jasno prepoznatljivih, planski suvremenih gradskih četvrti ili naselja. Središnji trg s izrazitim obilježjima baroknog urbanizma i obodnim dijelovima koji ga zatvaraju, predstavlja prostor visoke kulturno-povijesne, urbanističke i stilske vrijednosti Vinkovaca. Gospodarstvo grada Vinkovaca proizlazi iz njegova veoma

povoljnog geografskog položaja jer su Vinkovci oduvijek bili na raskrižju putova, a stanovništvo raznih narodnosti iz mnogih drugih krajeva donosilo je na ovo područje razna poljoprivredna i obrtnička iskustva.

U gradu je još uvijek prisutna poljoprivreda, ali se razvija i prehrambena industrija, kao i trgovina. Dosadašnje trgovanje i poslovanje Vinkovaca je izvrstan primjer upornosti i marljivosti slavonskog čovjeka, posebice danas kada snalažljivost, upornost i druge vrline dolaze do izražaja. Vinkovci su grad koji se bori svim snagama kako bi se očuvala tradicionalna zanimanja i kako bi se uspostavio kontakt sa svim drugim regijama Lijepe naše. Od samog nastanka, grad se može pohvaliti i brojnim kulturno-umjetničkim stvaralaštvom. Kulturni život u Vinkovcima postoji od kada je grada, a kultura je obogaćena raznim imenima od kojih su mnoga trajno urezana u hrvatsku kulturu. Svima je poznat «Satir iliti divji čovik» M.A. Reljkovića, «Mrtvi kapitali» Josipa Kozarca, «Đuka Begović» Ivana Kozarca, ali i djelo i rad Vanje Radauša, Josipa Runjanina i drugih. U gradu se i danas održavaju poznate manifestacije koje doprinose bogatoj kulturi življenja i nastavku tradicije poput nadaleko poznatih «Vinkovačkih jeseni». Grad je bogat i drugim manifestacijama poput „Festivala glumca“, te raznim drugim kulturnim, zabavnim i sportskim događanjima. Uređenjem glavne vinkovačke ulice Kralja Zvonimira ornamentima s posude najstarijeg indoeurop-skog kalendara Orion, Vinkovci imaju izuzetan turistički potencijal.

Poštovani sudionici 34. smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske!

Učenička zadruga je mjesto na kojemu se čuvaju bogatstvo i ljepota tradicije, ali isto tako i zajednica u kojoj se usvajaju nove ideje, razvija stvaralaštvo, zajedništvo i suradničko učenje. Učeničko zadrugarstvo stvara i širi pozitivno i prijateljsko razredno ozračje koje potiče sposobnosti učenja i istraživanja. Kreativnost, produktivnost, poduzetnički duh, inovativnost – neke su od sastavnica modernoga i kvalitetnoga zadrugarstva. Učenici svladavaju određene tehnike i metode rada, aktivni su sudionici cjelokupnoga procesa. Agencija za odgoj i obrazovanje prepoznaje kvalitete i vrijednosti učeničkoga zadrugarstva u suvremenom procesu obrazovanja. Smotra učeničkoga zadrugarstva ima veliku važnost jer prigodno predstavlja rezultata cjelogodišnjega rada i truda, ali je i mjesto razmjene iskustava, stečenih

znanja i vještina. Državna smotra nema natjecateljski karakter, već predstavlja smotru postignuća u izvannastavnim aktivnostima učeničkoga zadrugarstva.

Svim sudionicima 34. smotre učeničkih zadruga – učenicima, mentorima kao i članovima Povjerenstva želim uspjeh na Smotri.

*Ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje
dr. sc. Dubravka Brezak Stamać*

Dragi zadrugari, poštovani voditelji i suradnici učeničkih zadruga, cijenjeni uzvanici, prijatelji učeničkog zadrugarstva!

Presretna sam da smo napokon dočekali naše ponovno zajedničko druženje uživo u ovom prekrasnom gradu koji je već dokazao svoju široku, gostoljubivu dušu za našu zadrugarsku obitelj. Hvala Vinkovci!

Neopisiva mi je čast i osobita radost pozdraviti vas ispred naše velike zadrugarske obitelji koja u svom članstvu danas broji 657 učeničkih zadruga. Silno me veseli ponovni susret i zadrugarsko druženje sa svima vama u prekrasnim Vinkovcima, gdje smo po drugi put, na 34. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske, na kojoj sudjeluje 58 učeničkih zadruga s izložbenim prostorima, šest učeničkih zadruga s istraživačkim radovima, jedna učenička zadruga iz inozemstva te pet učeničkih zadruga koje će održati kreativne radionice.

Uvjerena sam da nam i ova 34. smotra, kao i sve prethodne, donosi brojne lijepe i kvalitetne proizvode koji će naći svoje mjesto na tržištu, ali i zanimljive i vrijedne istraživačke radove koji će dati svoj doprinos u daljnjem razvoju učeničkog zadrugarstva. Danas kada u našoj domovini nedostaju majstori brojnih struka Hrvatski savez učeničkih zadruga ima izuzetan značaj za gospodarsku budućnost naše zemlje. Kao jedan od organizatora ovogodišnje 34. smotre, koji već niz godina unazad kroz naš odgojno-obrazovni sustav njeguje izvrsnu suradnju s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i Agencijom za odgoj i obrazovanje, ponosni smo na naš Hrvatski savez učeničkih zadruga putem kojeg uspješno promičemo, potičemo i razvijamo kulturu rada i poduzetništva kod djece i mladih od najranije dobi. Stalnim stručnim i metodičkim usavršavanjem voditelja i učenika u osnovnim i srednjim školama, učeničkim domovima i centrima za odgoj i obrazovanje djece i mladih Hrvatski savez učeničkih zadruga neprestano skrbi za učeničko zadrugarstvo, omogućujući stjecanje novih znanja, iskustava, vještina, razvijanje radnih navika i vrijednosti kojima se unapređuju akademske, životne i poduzetničke kompetencije djece i mladih.

Ovom prigodom zahvaljujem svim mladim zadrugarima i njihovim voditeljima na trudu, vremenu, marljivom radu i iskazanoj kreativnosti. Zahvaljujem i svim institucijama koje su prepoznale značaj i vrijednost učeničkog zadrugarstva u hrvatskom školskom sustavu. Uvjerena sam da će ova 34. smotra na najbolji način prezentirati svu raskoš prekrasnih proizvoda i poduzetništva djece i mladih. To je svakako dobar motiv da se dugogodišnji brižni rad i bogata tradicija stalnog unapređivanja učeničkog zadrugarstva kroz Hrvatski savez učeničkih zadruga, uz partnerstvo odgojno-obrazovnog sustava Republike Hrvatske, i dalje svesrdno podržava i jača na zadovoljstvo cijele naše zadrugarske obitelji, a s ciljem daljnjeg prosperiteta poduzetništva i gospodarstva u našem društvu. Tijekom ove smotre živite i uživajte u temeljnim načelima zadrugarskog života: našem druženju, zajedništvu i suradnji.

Svima želim uspješan nastup na 34. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske!

*Predsjednica Hrvatskog saveza učeničkih zadruga
Dragica Benčik, dipl. def.*

Škola domaćin - OŠ Čakovci

Nakon procesa mirne reintegracije, Osnovna škola Čakovci je počela s radom školske godine 1997./98. brojeći 107 učenika u ukupno 12 odjela. Škola se tada sastojala od četiri područne škole u Berku, Bokšiću, Mikluševcima i Tompojevcima (danas bez one u Bokšiću) te matične škole u Čakovcima. Danas ona broji 56 učenika u 9 razrednih odjela u matičnoj i tri područne škole. U prvim godinama rada nastava se odvijala na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ćirilici. Danas se odvija na hrvatskom jeziku i latinici uz izbornu nastavu njegovanja rusinskog jezika i kulture te mađarskog jezika i kulture što govori da i dalje postoji nacionalna raznolikost hrvatskog, srpskog, mađarskog i rusinskog stanovništva.

Sretni smo s uvjetima rada u zgradi matične škole koja je izgrađena 2009. godine jer je stara bila dotrajala i devastirana. 2006. godine otvorena je i novoizgrađena područna škola u Mikluševcima. Školske godine 2015./16. po prvi puta se počeo provoditi program predškole za svu djecu godinu dana

do upisa u prvi razred, tzv. nulti razred. Program predškole izvodi se u prostoru PŠ Bokšić pet dana u tjednu po dva školska sata. Svake godine provodimo školske projekte na razini cijele škole u koje su uključeni svi učenici i učitelji, kao i mnoge razredne projekte. Škola provodi i europske projekte s ciljem unapređivanja međunarodne dimenzije obrazovanja, osposobljavanja i poboljšavanja uvjeta rada, kao i projekte volontiranja i humanitarnih akcija.

Ono s čim se naša škola ponosi svakako je i kvalitetna suradnja među zaposlenicima, učenicima i roditeljima, zbog čega je važno održavati krug povjerenja, podrške i pravičnosti između svih dionika nastavnog procesa. Zadovoljstvo postignutim skladom u radnom okruženju rezultira kreativnijim, predanijim i uspješnijim radom. Svi učenici i zaposlenici škole imaju pravo uživati u plodovima takve uspješne suradnje što se i vidi u zdravom i veselom ozračju škole koje, ispunjeno multikulturalnošću, odiše duhom prijateljstva i zajedništva.

Učenička zadruga Jabukovac

Učenička zadruga Jabukovac Osnovne škole Čakovci u redovno članstvo Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva primljena je 11. prosinca 2012. godine. Osnivanjem učeničke zadruge ostvarujemo: ...učinkovitost razvoja poduzetničkih kompetencija učenika koje uključuju razvoj učenika kao poduzimljivih, kreativnih i samostalnih osoba spremnih na prihvaćanje promjena i preuzimanja rizika, kao pojedinca s razvijenim socijalnim i komunikacijskim sposobnostima i temeljnim znanjima iz područja gospodarstva i vođenja poslova te područja obrta... (iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma).

Zadruga Jabukovac ime je dobila po školskom voćnjaku iz razloga što su niz godina rad u voćnjaku i izrada voćnih proizvoda bili prioritet

naših zadrugara. Danas zadruga najviše djeluje kroz rad kreativne skupine koja izrađuje ukrasne i uporabne predmete od različitih materijala. Posebnu pozornost posvećujemo razvijanju kreativnosti i životnih vještina kao što su ručno i strojno šivanje, vezenje, kuhanje i pripremanje tradicionalnih slastica. Ponosni smo što je od 2019. do 2022. godine naša zadruga bila nositelj Erasmus+ K1 projekta Njegovanjem poduzetništva do berbe uspjeha zahvaljujući kojem su naši učitelji stekli nova znanja i vještine koje prenose na učenike.

Mala smo, ali složna ekipa koja se vodi geslom Nitko ne može sve znati, ali svatko može naučiti ono što želi!

Dragi zadrugari, svi kojima je učeničko zadrugarstvo vodilja u radu, sudionici Smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske, dragi i uvaženi gosti, izuzetna nam je čast ugostiti vas u Vinkovcima na 34. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske!

Ponosni smo i zahvalni što je mala škola poput naše, u suradnji sa Srednjom strukovnom školom Vinkovci, dobila čast biti domaćin ovog velikog događaja. Već više od tri desetljeća Smotra okuplja najbolje zadrugare, a Učenička zadruga Jabukovac OŠ Čakovci bez prekida na njoj sudjeluje od 2015. godine. Zadrugarstvo je vrlo važan kotačić u funkcioniranju škole i šire društvene zajednice. Zadruga Jabukovac sudionik je svih važnih događaja u školi, na području općine i na europskoj razini. Kroz program Erasmus+ dodatno smo promovirali zajedništvo, razvoj vještina i pozitivnih načela koje su temelj zadrugarstva. Vještine i vrijednosti koje ste i vi stekli u svojim zadrugama ponijet ćete sa sobom u život i širiti dalje.

Vi ste najbolje što učeničko zadrugarstvo Republike Hrvatske trenutačno ima. Svojim radom u protekloj godini postigli ste da vas prepoznaju i nominiraju za ovu Smotru. Ono što ćete predstaviti u danima koji slijede oplemenit će sve nas, dati nam poticaj i želju za daljnjim radom i razvojem. Želim vam da iz Vinkovaca i Slavonije ponesete samo lijepe uspomene koje će vas jednoga dana vratiti k nama. Ovdje će vas i tada dočekati ljudi topla srca i široke slavonske duše.

*Ravnateljica OŠ Čakovci
Marina Balić, dipl. učitelj*

Škola domaćin - Srednja strukovna škola Vinkovci

Srednja strukovna škola Vinkovci, baštinik je zanatske škole osnovane naredbom kraljevske zemaljske vlade, Odjela za bogoslovlje i nastavu 1886. godine i do danas, kada obilježava preko 130 godina kontinuiteta, prošla je više oblika organiziranosti. Tekstilna grupacija spominje se već u prvoj godini školovanja, a nastavlja svoje djelovanje putem Domaćih ženskih škola. Godine 1929. otvorena je u Vinkovcima i ženska zanatska škola, gdje su osnovni zanati krojenje i šivanje. Nakon drugog velikog rata škola ulazi u svoje prostore, a tek nakon Domovinskog rata postaje moderna škola s radionicama i primjerenim učionicama gdje učenici uz srednjoškolsko opće obrazovanje stječu i kvalitetno stručno znanje, razvijaju svoj umjetnički i zanatski potencijal i tako se uključuju u nove, suvremene tokove hrvatskog gospodarstva. Danas škola broji 483 učenika koji se školuju u četiri područja rada: turizam, tekstil, osobne usluge i ostale usluge. Škola ima 27 razrednih odjeljenja o čijem odgoju i obrazovanju brine preko 60 nastavnika i 20 djelatnika u administrativno-tehničkoj

službi. Obrazovanje se provodi redovno u trogodišnjim (klasični model, JMO te program za učenike s teškoćama u razvoju) i četverogodišnjim programima (strukovni i gimnazijski). Kreativnost učenika i nastavnika pokazuju brojne izvanredne aktivnosti: dramska, recitatorska, novinarska, mladi manekeni i drugo. Škola se svojim radom ističe na brojnim natjecanjima (županijskim i državnim) gdje učenici postižu zapažene rezultate, a sudjeluju i na brojnim kulturnim manifestacijama u gradu kao i humanitarnim akcijama. Školi je 2004. godine dodijeljeno i priznanje "Segrt Hlapić" kao najboljoj obrtničkoj školi u državi. U 2006. godini škola je dobila Povelju Vukovarsko-srijemske županije povodom 120. obljetnice rada i postizanja izvrsnih rezultata u odgoju i obrazovanju, kao i brojna druga priznanja za uspješan rad (slika dolje). U školi djeluje knjižnica s oko pet tisuća naslova koju učenici rado posjećuju i uče u njoj, a brojna priznanja i uspjesi, posljedica su kontinuiranog marljivog rada i truda na stvaranju pozitivne slike o školi.

Učenička zadruga Vridne ruke

Učenička zadruga Vridne ruke u Srednjoj strukovnoj školi Vinkovci osnovana je 2011. godine sa zadatkom da se populariziraju strukovna zanimanja, potakne poduzetnički duh i da se obnove zaboravljeni običaji i ponude u novom ruhu. Iz godine u godinu se povećava članstvo, tako da ove školske godine zadruga broji 88 zadrugara. Zadruga sudjeluje u brojnim manifestacijama i smotrama, a unazad nekoliko godina sve tri sekcije sudjeluju u smotrama koje se održavaju u drugim strukovnim školama diljem Lijepe naše. Također, vrlo često se u prostorima zadruge održavaju radionice otvorenog tipa u kojima sudjeluje i struka. Svrha današnjih radionica je prikazivanje tradicionalnog u obliku modernog. Potrebno je pokazati

rad zadruge kojim se ponose svi njezini zadrugari te pokazati brojne mogućnosti koje se vežu uz slastičarstvo, kulinarstvo i tekstilnu industriju. Želja zadruge je proširivati aktivnosti, odnosno tijekom sljedećih godina napredovati, jer želja ima, samo preostaje opravdati naziv zadruge Vridne ruke. U sklopu Zadruge aktivno djeluju četiri sekcije: slastičarska, kuharska, tekstilna i dekoraterska.

Voditeljica učeničke zadruge: Ankica Živić
Voditeljica slastičarske sekcije: Ružica Šošić
Voditeljica kuharske sekcije: Marija Bošnjak
Voditeljica tekstilne sekcije: Ljubica Kolarević
Voditeljica dekoraterske sekcije: Melita Matijević

Dobrodošli u Vinkovce!

Pripala mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti Vas u gradu domaćinu 34. smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske. Posebno mi je zadovoljstvo pozdraviti učenike i njihove voditelje koji su svojim radom zaslužili pristupiti ovoj smotri. Prije svega moram naglasiti kako mi je iznimno drago što su grad Vinkovci domaćin jedne uistinu lijepe smotre koja govori o sposobnostima, talentima i marljivom radu svih učenika i njihovih voditelja. Ova mladost predstavlja upravo ono što nam je potrebno kako bi s povjerenjem i nadom gledali u budućnost prema održavanju tradicije. Budući da Vinkovci slove kao najstariji grad u Europi zbog toga je bogat i kulturom i tradicijom

koja se njeguje već stoljećima. Takvim neprekinutim životom se može pohvaliti jako mali broj gradova na ovom području, što ovaj grad čini još posebnijim. Vinkovci su danas i prostorno velik grad u čijoj se strukturi mogu uočiti brojne kulturne znamenitosti, te upravo iz tih razloga potrebno je podsjećati na rad zadruga kroz povijest i poticati ih na daljnje stvaralaštvo. Srednja strukovna škola Vinkovci od samih početaka njeguje tradiciju, a time je vođena i učenička zadruga „Vridne ruke“. U njihovom radu oduvijek se prepoznaje ljubav prema ručnom radu, prema slavonskoj tradiciji i dakako prema suradnji sa drugim učeničkim zadrugama i promicanju istih. Drago nam je da smo ove godine domaćini smotre koja diše kulturu i koja je jasan pokazatelj ukupnog rada svih učenika zadrugara. Danas nam je cilj poticati sve učenike na sudjelovanje u brojnim aktivnostima putem kojih je vidljiva ljubav prema svemu onome što ih okružuje, a postoji stoljećima i prema svemu onome što će oni svojim radom ponovo oživjeti. Svi učenici su zajedno sa svojim voditeljima potvrdili svoje talente i upornost te stoga imaju i odgovornost razvijati ih na radost svojih obitelji, društvene zajednice i njih samih. Želim Vam svima puno marljivih trenutaka i puno sreće kako biste ostvarili sve svoje planove, te kako bismo svi zajedno bili svjedoci kulturne baštine. Još jednom vas sve srdačno pozdravljam i želim Vam da iz Vinkovaca svojim domovima ponese te lijepe uspomene i nova prijateljstva, te lijepa sjećanja na 34. smotru učeničkih zadruga.

*Ravnatelj Srednje strukovne škole Vinkovci
Domagoj Bujadinović, prof.*

Članovi Državnog povjerenstva 34. smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske

Vladimira Brezak, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, predsjednica Državnog povjerenstva

Jasminka Alinčić, uč. rn., UZ Ivančice, Osnovna škola Rečica, Rečica

Željka Aralica, dipl. ing., UZ Vridne ruke, PPVŠ Stanka Ožanića, Zadar

Darinka Balen, struc. spec. comm., Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije, Zaprešić

Josipa Banić, prof., UZ Lavanda, Osnovna škola Mejaši, Split

Dragica Benčik, dipl. def., UZ Fijolica, Centar za odgoj i obrazovanje, Čakovec

Zdenka Čukelj, prof., Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Zagreb

prof. dr. sc. Boris Duralija, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet

Blanka Horvat, dipl. ing., HSUZ, Zagreb, tajnica Državnog povjerenstva

Snježana Hranić, mag. prim. educ., UZ Jurek, Osnovna škola Sveti Đurđ, Sveti Đurđ

dr. sc. Verica Jovanovski, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Podružnica Osijek

Ivana Kardo, prof., UZ Eko-Ernest, Osnovna škola Ernestinovo, Ernestinovo

Željka Kleković Brajenović, dipl. uč., UZ ViSi, Osnovna škola Viktorovac, Sisak

Maja Pezelj Ercegović, uč. rn., UZ Krtol, Osnovna škola Rogoznica, Rogoznica

Oliver Sakač, dipl. ing., UZ Papuk, OŠ u Đulovcu, Đulovac

Silvana Šebalj Mačkić, mag. prim. educ., UZ Mrav, Osnovna škola Petar Zrinski, Čabar

Brankica Zbanatski, prof., UZ Srčke, Osnovna škola Marija Bistrica, Marija Bistrica

Margita Žiković, dipl. ing., UZ Parentino, SŠ Mate Balote, Poreč

Istraživački radovi prihvaćeni za 34. smotru učeničkih zadruga

OSNOVNE ŠKOLE

1. **Vodeničarska priča podno Ivančice**
UZ Ivančica, OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec
2. **Od ugljenokopa do suvenira**
UZ Beletinček, OŠ Beletinec, Beletinec
3. **Promocija stvaralaštva Vilima Svečnjaka kroz proizvod učeničke zadruge**
UZ Mrav, OŠ Petar Zrinski, Čabar
4. **Pčelin omot**
UZ Klopotec, OŠ Gornji Mihaljevec, Gornji Mihaljevec

SREDNJE ŠKOLE

5. **Utjecaj supstrata na prinos mladih izdanaka rotkvice**
UZ Rode, Prirodoslovna škola Karlovac, Karlovac
6. **Obrok u školi - mali korak prema kvalitetnijoj i zdravijoj prehrani učenika**
UZ Klečka čarolija, Gimnazija i SŠ Bernardina Frankopana, Ogulin

NAPOMENA:

Prezentacije istraživačkih radova održat će se u četvrtak, 29. rujna 2022. u periodu od 10.00 do 12.00 u Srednjoj strukovnoj školi Vinkovci (preko puta dvorane Barun Trenk).
Prezentacije istraživačkih radova otvorene su za sve zainteresirane sudionike Smotre.

Vremeniik

34. Smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske
Vinkovci, 27. - 30. rujna 2022. godine

Utorak, 27. rujna

- 15.00 - 19.00 Dolazak i smještaj (hotel Slavonija i hotel Admiral)
Prijava na info pultu i predaja suglasnosti (dvorana Barun Trenk))
Postavljanje izložbenog prostora
- 19.00 - 20.30 Večera
- 20.30 - 21.30 Sjednica Državnog povjerenstva, UO i NO HSUZ-a, (hotel Slavonija)

Srijeda, 28. rujna

- 07.30 - 09.00 Doručak
- 08.00 - 10.00 Postavljanje izložbenog prostora
- 11.00 - 12.00 **Svečano otvorenje 34. smotre učeničkih zadruga RH**
- 13.00 - 14.30 Ručak za sudionike
- 14.30 - 18.00 Prezentacije praktičnih radova učeničkih zadruga / Obilazak Povjerenstva
- 15.00 - 17.30 Pokazne kreativne radionice za sudionike i posjetitelje
- 19.15 - 20.30 Večera

Četvrtak, 29. rujna

- 07.30 - 09.00 Doručak
- 10.00 - 12.00 Prezentacije i vrednovanje istraživačkih radova (Srednja strukovna škola)
- 10.00 - 13.00 Prezentacije praktičnih radova / Obilazak Povjerenstva / Prodajna izložba
- 10.30 - 15.00 Pokazne kreativne radionice za sudionike i posjetitelje
- 13.00 - 14.30 Ručak za sudionike
- 16.00 - 17.00 **Podjela pohvalnica, zahvalnica i priznanja - ZATVARANJE SMOTRE**
- 17.00 - 18.00 Rasporemanje štandova
- 19.15 - 20.30 Večera

Petak, 30. rujna

- 07.30 - 09.00 Doručak
- 09.00 Odlazak

Zahvaljujemo Atlantic Grupi, sponzoru 34. smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske koja je svim učenicima - sudionicima smotre, osigurala osvježenje i grickalice.

Kala

Raspored održavanja kreativnih radionica za sudionike i posjetitelje

Srijeda, 28. rujna, 15.00 - 17.30

- 1. Izrada cvjetnog nakita**
UZ Agro, Poljoprivredno šumarska škola, Vinkovci
- 2. Izrada dekoracija od čokolade**
UZ Vridne ruke, Srednja strukovna škola Vinkovci
- 3. Kreativna butelja vina**
UZ Tehnikum, Srednja škola Ilok
- 4. Za našu zeleniju budućnost - voštani poklopci**
UZ Tehnikum, Srednja škola Ilok
- 5. Izrada svjetleće sove**
Hrvatska zajednica tehničke kulture
- 6. Izrada svjetlećeg nakita**
Hrvatska zajednica tehničke kulture

Četvrtak, 29. rujna, 10.30 - 15.30

- 1. Izrada nakita od rabljenog (ili ostataka) tekstila i kože**
UZ Vridne ruke, Srednja strukovna škola Vinkovci
- 2. Izvođenje dekorativnih tehnika na zidu - URADI SAM**
UZ Vridne ruke, Srednja strukovna škola Vinkovci
- 3. Džungla u staklenci**
UZ Tehnikum, Srednja škola Ilok
- 4. Šareni bonbon**
UZ Tehnikum, Srednja škola Ilok
- 5. Izrada nakita od kože**
UZ Zlatne ruke, OŠ Blage Zadre, Vukovar
- 6. Dizajn ornamenta na platnenim torbama**
UZ Bosut, OŠ Ivan Kozarac, Nijemci
- 7. Izrada svjetleće sove**
Hrvatska zajednica tehničke kulture
- 8. Izrada svjetlećeg nakita**
Hrvatska zajednica tehničke kulture

Učeničke zadruge s izložbenim prostorom

- 1 UZ Grozdek, OŠ Ljubo Babić, Jastrebarsko
- 2 UZ Flora, OŠ Stjepan Radić, Božjakovina
- 3 UZ Ban, Srednja škola Ban Josip Jelačić, Zaprešić
- 4 UZ Plavi trnac, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, Zabok
- 5 UZ Srčke, OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica
- 6 UZ Banovljansko proljeće, OŠ Banova Jaruga, Banova jaruga
- 7 UZ Leken, OŠ Mladost, Lekenik
- 8 UZ Lipa II, OŠ 22. lipnja, Sisak
- 9 UZ Leptirići, OŠ Braća Bobetko, Sisak
- 10 UZ Eugeniji, OŠ Eugena Kvaternika, Rakovica
- 11 UZ Regoč, OŠ Ivane Brlić Mažuranić, Ogulin
- 12 UZ Brezik, OŠ Žakanje, Žakanje
- 13 UZ Sunce, Gospodarska škola Varaždin, Varaždin
- 14 UZ Jurek, OŠ Sveti Đurđ, Sveti Đurđ
- 15 UZ Lipa, OŠ Visoko, Visoko
- 16 UZ Nemčićevi suncokreti, OŠ Antun Nemčić Gostovinski, Koprivnica
- 17 UZ Mak, OŠ Mihovil Pavlek Miškina, Đelekovec
- 18 UZ TŠD, Tehnička škola Daruvar, Daruvar
- 19 UZ Oblak, II. OŠ Bjelovar, Bjelovar
- 20 UZ Eko kreativna, Ekonomska škola Mije Mirkovića, Rijeka
- 21 UZ Zvončica, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
- 22 UZ Teslići, OŠ Nikola Tesla, Rijeka
- 23 UZ Maslačak, Katolička osnovna škola Josip Pavlišić, Rijeka
- 24 UZ Broštulin, OŠ Kostrena, Kostrena
- 25 UZ Skica, Građevinska tehnička škola Rijeka, Rijeka
- 26 UZ Ričina, OŠ dr. Ante Starčević Pazarište Klanac, Klanac
- 27 UZ Kostanj, Srednja škola Stjepana Sulimanca, Pitomača
- 28 UZ Naš vrt, OŠ Mikleuš, Mikleuš
- 29 UZ Sveti Josip, Katolička OŠ u Požegi, Požega
- 30 UZ Pčelice, OŠ Antuna Kanižlića, Požega
- 31 UZ Domaći, OŠ Ivana Brlić Mažuranić, Slavonski Brod
- 32 UZ Osvit, OŠ Okučani, Okučani
- 33 UZ Đardin, OŠ Sv. Filip i Jakov, Sv. Filip i Jakov
- 34 UZ Vridne ruke, PPVŠ Stanka Ožanića, Zadar
- 35 UZ Tinka, OŠ Tin Ujević Osijek, Osijek
- 36 UZ Lipa, OŠ Antuna Mihanovića Osijek, Osijek
- 37 UZ Strossmayer, Srednja strukovna škola Antuna Horvata, Đakovo
- 38 UZ Karašica, OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo
- 39 UZ Ruke, Srednja strukovna škola Šibenik, Šibenik
- 40 UZ Zlatne ruke, OŠ Blage Zadre, Vukovar
- 41 UZ Jabukovac, OŠ Čakovci, Čakovci
- 42 UZ Bosut, OŠ Ivan Kozarac, Nijemci

- 43 UZ Zvrk, OŠ Milana Begovića, Vrlika
- 44 UZ Prizidnica, OŠ Slatine, Slatine
- 45 UZ Raž, OŠ Josipa Jovića, Aržano
- 46 UZ Lavanda, OŠ Mejaši, Split
- 47 UZ KmanKo, OŠ Kman Kocunar, Split
- 48 UZ Biljni biseri, OŠ Ivan Duknović, Marina
- 49 UZ Istarski vrhi, OŠ Milana Šorga, Oprtalj
- 50 UZ Konoba, OŠ Blato, Blato
- 51 UZ Fijolica, Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec, Čakovec
- 52 UZ Klopotec, OŠ Gornji Mihaljevec, Gornji Mihaljevec
- 53 UZ Dub, OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb
- 54 UZ Žuti brijeg, OŠ Žuti brijeg, Zagreb
- 55 UZ Čučerski kinč, OŠ Čučerje, Zagreb
- 56 UZ Pušlek, Agronomska škola, Zagreb
- 57 UZ Baltazar, OŠ Vladimira Nazora, Zagreb
- 58 UZ Sesevetska Sela, OŠ Sesevetska Sela, Sesevete

Zadruge gosti:

- 1 UZ Matija Gubec, OŠ Matija Gubec, Tavankut, Republika Srbija
- 2 UZ Tehnikum, Srednja škola Ilok, Ilok
- 3 UZ Agro, Poljoprivredna šumarska škola, Vinkovci

Škole domaćini Smotre

- 1 UZ Jabukovac, OŠ Čakovci, Čakovci
- 2 UZ Vridne ruke, Srednja strukovna škola Vinkovci, Vinkovci

Popis sudionika 34. smotre učeničkih zadruga Republike Hrvatske

Sudionici koji na Smotri sudjeluju sa izložbenim prostorom

Rb.	Učenička zadruga, ustanova i mjesto	Ime i prezime učenika	Ime i prezime voditelja - mentora
1. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA			
1.	UZ Flora OŠ Stjepan Radić Božjakovina, Dugo Selo	Dora Šotić Marija Čavar	Klara Čavar
2.	UZ Grozdek OŠ Ljubo Babić, Jastrebarsko, Jastrebarsko	Patricija Miletić Tena Blažek	Ivana Strmečki Vučina
3.	UZ Ban Srednja škola Ban Josip Jelačić, Zaprešić	Nika Jurić Sara Mišmaš	Zdravka Kramarić
2. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA			
4.	UZ Plavi trnac Škola za umjetnost , dizajn , grafiku i odjeću Zabok, Zabok	Tomislav Tovernić Dora Krušelj	Mirjana Drempetić Hanžić
5.	UZ Srčke OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica	Jana Gorički Vita Vedrina	Ana Lukina
3. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA			
6.	UZ Banovljansko proljeće OŠ Banova Jaruga, Banova Jaruga	Borna Kos Anja Mesić	Marina Bilić
7.	UZ Leken OŠ Mladost, Lekenik	Lorena Skrbín Anja Ćosić	Nikolina Durmiši
8.	UZ Lipa II OŠ 22.lipnja, Sisak	Ella Uzelac Lana Uzelac	Emina Sobodić
9.	UZ Leptirići OŠ Braća Bobetko, Sisak	Leona Matanović Ema Budak	Katarina Dobrenić
4. KARLOVAČKA ŽUPANIJA			
10.	UZ Regoč OŠ Ivane Brlić-Mažuranić Ogulin, Ogulin	Dominik Čindrić Anđela Đuđa Budak	Adriana Vukelja
11.	UZ Eugeniji OŠ Eugena Kvaternika Rakovica, Rakovica	Lucija Vuković Nika Sušilović	Ivana Čaleta
12.	UZ Brezik OŠ Žakanje, Žakanje	Ana Jurinčić Sara Srbelj-Dehlić	Irena Predović Drakulić
5. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA			
13.	UZ Jurek OŠ Sveti Đurđ, Sveti Đurđ	Sara Vađon Jana Novak	Elena Kovačić
14.	UZ Sunce Gospodarska škola Varaždin, Varaždin	Sabina Bečirović Klara Marković	Andrijana Herceg
15.	UZ Lipa OŠ Visoko, Visoko	Kira Emma Bračevac Lana Brleković	Zlatko Rusan
6. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA			
16.	UZ Nemčićevi suncokreti OŠ Antun Nemčić Gostovinski, Koprivnica	Karolina Điko Vanesa Horvat	Martina Hegedušić

Rb.	Učenička zadruga, ustanova i mjesto	Ime i prezime učenika	Ime i prezime voditelja - mentora
17.	UZ Mak OŠ Mihovil Pavlek Miškina Đelekovec, Đelekovec	Hana Matić Marija Rac	Sabina Matiša
7. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA			
18.	UZ TŠD Tehnička škola Daruvar, Daruvar	Matea Holubek Marija Žmegač	Tanja Škrlec
19.	UZ Oblak II. OŠ Bjelovar, Bjelovar	Eva Trajkovski Petra Prka	Vlatka Ileković
8. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA			
20.	UZ Eko kreativna Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka, Rijeka	Marin Morić Antonia Klopan	Nensi Slavujević
21.	UZ Zvončica OŠ Zvonka Cara, Crikvenica	Ira Đerić Hasanac Klara Šimić	Anja Kostanjšek Brnić
22.	UZ Teslići OŠ NIkola Tesla, Rijeka	Nikolina Milisavić - Džaferović Daniel Šikljan	Igor Malnar
23.	UZ Maslačak Katolička osnovna škola Josip Pavlišić, Rijeka	Anna Šmogor Katarina Brkić	Barbara Stipetić Blašković
24.	UZ Broštulin OŠ Kostrena, Kostrena	Iva Rogić Lucija Sertić	Ana Grbčić
25.	UZ Skica Građevinska tehnička škola Rijeka, Rijeka	Veronika Benzia Josipa Mihaljević	Iva Karminski
9. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA			
26.	UZ Ričina OŠ dr. Ante Starčević Pazarište Klanac, Klanac	Elizabeta Starčević Martina Čačić	Ana Osmokrović
10. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA			
27.	UZ Kostanj Srednja škola Stjepana Sulimanca, Pitomača	Kristina Smiljanić Antonio Hrbak	Jasmina Pavičić
28.	UZ Naš vrt OŠ Mikleuš, Mikleuš	Matea Funtek Ana Šantić	Dino Mataz
11. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA			
29.	UZ Sveti Josip Katolička OŠ u Požegi, Požega	Ana Ognjenčić Matej Mirković	Žana Kajinić
30.	UZ Pčelice OŠ Antuna Kanižlića, Požega	Tin Pavicic Teo Rakic	Neven Markovic
12. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA			
31.	UZ Domaći OŠ Ivana Brlić-Mažuranić, Slavonski Brod	Martina Grabarević Marija Abramović	Ivana Bešlić
32.	UZ Osvit OŠ Okučani, Okučani	Julija Kurić Marina Milovuković	Željka Šebelić - Pejaković
13. ZADARSKA ŽUPANIJA			
33.	UZ Đardin OŠ Sv. Filip i Jakov, Sv. Filip i Jakov	Ivona Brzić Cvita Mitrović	Ljiljana Kadija Pulić
34.	UZ Vridne ruke PPVŠ Stanka Ožanića, Zadar	Sara Bilosnić Iva Luković	Katica Nekić

Rb.	Učenička zadruga, ustanova i mjesto	Ime i prezime učenika	Ime i prezime voditelja - mentora
14. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA			
35.	UZ Tinka OŠ Tin Ujević Osijek, Osijek	Nada Cvijančević Maša Celić	Mirjana Jerković
36.	UZ Lipa OŠ Antuna Mihanovića Osijek, Osijek	Lana Ivičić Hana Vajnberger	Roko Idžojtić
37.	UZ Strossmayer Srednja strukovna škola Antuna Horvata, Đakovo	Marina Matanovac Tena Gujaš	Zvezdana Bogdan
38.	UZ Karašica OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo	Frederik Gebaj Vilim Fuderer	Matija Bartolović
15. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA			
39.	UZ Ruke Srednja strukovna škola Šibenik, Šibenik	Lucija Došen Sebastian Čato	Marijana Nikolić
16. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA			
40.	UZ Zlatne ruke OŠ Blage Zadre, Vukovar	Josipa Zovko Lucija Lukić	Patricija Burazin
41.	UZ Jabukovac OŠ Čakovci, Čakovci	Maja Mitrović Klara Garvanović	Lesya Mudri
42.	UZ Bosut OŠ Ivan Kozarac Nijemci, Nijemci	Ema Šibalić Paola Margić	Marija Mendeš
17. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA			
43.	UZ Zvrk OŠ Milana Begovića, Vrlika	Lana Batovanja Lovro Varnica	Željka Stojić
44.	UZ Prizidnica OŠ Slatine, Slatine	Ana Čatipović Lana Slamić	Tea Radić
45.	UZ Raž OŠ Josipa Jovića, Aržano	Marta Perković Lana Perković	Zdenka Ljubičić
46.	UZ Lavanda OŠ Mejaši, Split	Lucija Bebić Marijeta Dukan	Blanša Dadić
47.	UZ KmanKo OŠ Kman Kocunar, Split	Antonio Šutić Dino Šimunović	Vesna Šiklić
48.	UZ Biljni biseri OŠ Ivan Duknović, Marina, Marina	Karla Korčulanin Adrian Krijan	Dijana Rinčić
18. ISTARSKA ŽUPANIJA			
49.	UZ Istarski vrhi OŠ - Scuola elementare Milana Šorga Oprtalj - Portole, Oprtalj	Nina Tončić Izabel Versa	Marina Dželalija Jakominić
19. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA			
50.	UZ Konoba OŠ Blato, Blato	Vica Protić Sara Protić	Dijana Ančić
20. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA			
51.	UZ Fijolica Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec, Čakovec	Anamarija Ignac Bisera Topčagić	Zvezdana Miri-Barila Mirna Lučin
52.	UZ Klopotec OŠ Gornji Mihaljevec, Gornji Mihaljevec	Anesa Knezić Nicole Lesinger	Andrijana Perčić

Rb.	Učenička zadruga, ustanova i mjesto	Ime i prezime učenika	Ime i prezime voditelja - mentora
	21. GRAD ZAGREB		
53.	UZ Žuti brijeg OŠ Žuti brijeg, Zagreb	Gita Projić Lana Lulić	Roland Gambiroža
54.	UZ Čučerski kinč OŠ Čučerje, Zagreb	Ema Šušković Petar Jagarinec	Biljana Fluka
55.	UZ Pušlek Agronomska škola, Zagreb	Mirta Lovrić Katarina Gegić	Vilara Pavlović
56.	UZ Baltazar OŠ Vladimira Nazora, Zagreb	Sita Patruša Bela Prstačić	Lidija Galović
57.	UZ Dub OŠ Marije Jurić Zagorke, Zagreb	Petra Jozić Marija Morić	Ana-Marija Tavra
58.	UZ Sesevetska Sela OŠ Sesevetska Sela, Zagreb	Marko Rogina Ivan Kozina	Zrinka Jurić Avmedoski

Učeničke zadruge koje na Smotri sudjeluju temeljem istraživačkog rada

1.	UZ MRAV OŠ Petar Zrinski Čabar, Čabar	Nives Urh	Tanja Šebalj-Kocet
2.	UZ RODE Prirodoslovna škola Karlovac, Karlovac	Marno Milek	Diana Jurčević
3.	UZ IVANČICA OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec	Eva Levanić	Suzana Jagić
4.	UZ KLEČKA ČAROLIJA Gimnazija i strukovna škola Bernardina Frankopana, Ogulin	Iris Blašković	Jasminka Turina Luketić
5.	UZ KLOPOTEC OŠ Gornji Mihaljevec, Gornji Mihaljevec	Domagoj Heric	Marta Lončar - Vinković
6.	UZ BELETINČEK OŠ Beletinec, Beletinec	Lana Balaško	Mateja Ratković

Učeničke zadruge gosti

59.	UZ Matija Gubec OŠ Matija Gubec Tavankut, Republika Srbija	Mia Skenderović Elena Suknović	Stanislava Stantić Prčić Ivana Vuković
60.	UZ Tehnikum Srednja škola Ilok, Ilok	Sara Radaković Danica Štefanić	Silvija Vrdoljak
61.	UZ Agro Poljoprivredna šumarska škola Vinkovci, Vinkovci	Valentina Debelić Antonia Nadarević	Mirjana Butorac

Učeničke zadruge domaćini Smotre

62.	UZ Jabukovac OŠ Čakovci, Čakovci	Maja Mitrović Klara Garvanović	Lesya Mudri
63.	UZ Vridne ruke Srednja strukovna škola Vinkovci, Vinkovci	Jelena Lucić Enrico Klisurić	Ankica Živić

Povjerenstvo za stručno-tehničke poslove

Vlado Novosel, voditelj Podružnice HSUZ-a Zagrebačke županije

Radmila Divić Posavac, voditeljica Podružnice HSUZ-a Brodsko-posavske županije

Sanja Grbeš, voditeljica Podružnice HSUZ-a Požeško-slavonske županije

Tatjana Lulić Prpić, voditeljica Podružnice HSUZ-a Virovitičko-podravске županije

Milena Mikulandra, voditeljica Podružnice HSUZ-a Šibensko-kninske županije

Martina Švarbić, HSUZ, Zagreb

Domagoj Bajtal, HSUZ, Zagreb

Tihana Strmo (fotograf), UZ Babice, Škola za primalje, Zagreb

Matej Beluhan, filmski snimatelj i montažer, Zagreb

Vinkovački abecedarij

Antoninus iz Akvileje

Majstor Antoninus iz Akvileje izradio je jednu od najluksuznijih posuda ukrašenu s ugraviranim ornamentima i tehnikom niello, pronađenu u samom središtu Vinkovaca, a datira iz 4. stoljeća .

Bosut

Bosut je rijeka koja odbija teći. Tako to imaju običaj reći Vinkovčani. Toliko puno istine o Bosutu i o Vinkovčanima dalo bi se iz toga iščitati, samo kada ih malo bolje upoznate. Sve je tu - ravničarski, panonski humor koji, tipično, upravo sporost i površinsku nevidljivost, nedramatičnost zbivanja lako preokreće u izraz bunta.

Cibale

Prostor obuhvaćen cibalskim opkopima odgovara središnjim dijelovima modernih Vinkovaca - glavni vinkovački trg i Veliki park leži upravo u središtu nekadašnjih rimskih Cibala. U Cibalama su se križale mnoge panonske ceste, a barem trima je važnost nadilazila lokalne okvire. Jedne od glavnih privrednih djelatnosti u Cibalama bile su lončarstvo i keramičarstvo, a proizvodila se i opeka kojom je bila sagrađena glavnina cibalskih zgrada.

Čaruga

Slavonski odmetnik i razbojnik o kojemu su se pričale legende i pisala književna djela uhićen je baš u Vinkovcima. Pravim imenom Jovo Stanisavljević poznat samo kao Čaruga, bio je član hajdučke družine Kolo gorskih tića, a kasnije postaje harambaša. Počinio je mnoga razbojstva i ubojstva, a o njemu su se češće širile mnoge romantične, ali povijesno neutemeljne legende.

Divan

Širina i dubina slavonske duše lijepo se oslikava u lokalnom govoru, prvenstveno izvornom šokačkom. Govori se, odnosno divani, polako s pomalo otegnutim vokalima, melodično. Izvorna šokačka rič često je ikavskog oblika, bogata turcizmima (avlija, komšija, bunar, pendžer, rakija), germanizmima (bircuz, šlingan, jauzna), mađarizmima (cipela, čizma, čardaš, čopor, kočija, marva, tabla, šogor) i mnoštvom specifičnih lokalizama. Usto, Šokci često gutaju slovo h, i na početku i u sredini i na kraju riječi pa kažu lad, lače, naranit i odma (umjesto hlad, hlače, nahraniti i odmah).

Euzebije

Cibale spadaju među istaknutija ranokršćanska središta. Već u 3. stoljeću imale su svog biskupa imenom Euzebije koji je umro kao mučenik u progonima kršćana za cara Valerijana 258. godine. Euzebije Cibalski najraniji je poznati biskup u cijeloj Panoniji.

Fiš-paprikaš

Fiš-paprikaš, popularno skraćenog naziva fiš, priprema se od barem dvije vrste ribe i služi se uz domaće, široke rezance. Uz ribe, glavni sastojci koji mu daju prepoznatljivu crvenu boju su sušena paprika (i slatka i ljuta) te vino. Fiš-paprikaš je idealno popratiti i čašom ukusnog baranjskog bijelog vina.

Gostoljubivost

Slavonska je gostoljubivost pomalo legendarna. Ovdje su ljudi široke ruke, pravi domaćini koji vole ljude i nikada ne štete kada se hrana i piće trebaju iznijeti pred gosta. Čak i oni koji žive skromno pred gosta će donijeti najbolje što imaju - dugo čuvanu šljivovicu iz dudove bačve, savršeno zrelu slaninu, kulen ili dvogodišnju šunku. To je, naprosto, stvar ponosa. Dati ono najbolje što si stvorio, bez ustezanja ili računice. Uskogrudnost i škrtost ovdje su prezrene osobine i nikada ih nećete sresti kod pravog slavonskog gazde.

Hrvatska himna

Jeste li znali da je i hrvatsku himnu skladao jedan Vinkovčanin? Josip Runjanin bio je skladatelj amater i časnik u austrougarskoj vojsci. Tamo se često kretao u društvu ilirskih rodoljuba gdje su se čitali i radovi ilirskih pisaca. Tu je Runjanin prvi put čuo pjesmu Hrvatska domovina Antuna Mihanovića, čiji su odabrani stihovi kasnije proglašeni hrvatskom himnom. Danas glazbena škola u Vinkovcima nosi njegovo ime.

Ilinci

Vinkovci u srednjem vijeku nisu bili Vinkovci nego Sveti Ilija, a tek je u novom vijeku prevladalo današnje ime grada na Bosutu. Ime su dobili po crkvenom zaštitniku Sv. Iliji, izvorni mađarski oblik je Szentillye, a hrvatska inačica Ilinci. Ne radi se samo o tome da je novije ime Vinkovci potisnulo i zamijenilo starije Ilinci, radi se, zapravo, o dva različita naselja koja su neko vrijeme živjela jedno uz drugo, a onda se starije i važnije ugasilo, a mlađe i manje postupno ojačalo i naraslo.

Jabuka i Jeseni

Jabuka je jedan od simbola Vinkovaca – simbol koji objedinjuje zdravlje, trajni prosperitet i dugovječnost, što je vrlo prikladno za grad koji, između ostaloga, ima i reputaciju naselja s najduljim kontinuitetom života u Europi, oko 8000 godina. Jabuka nije odabrana slučajno. Na samom rubu grada su Borinci, voćnjak koji je 70-ih godina prošlog stoljeća bio najveća plantaža jabuka u Europi. Vinkovačke su jeseni izrasle u najveću kulturnu manifestaciju u regiji. To je smotra koja teži trajnoj afirmaciji izvornog kulturno-umjetničkog narodnog stvaralaštva, nastala iz želje da se pokaže bogatstvo slavonske tradicije, ljepota slavonskih nošnji i običaja te očuva glazbena baština.

Krnjaš

Krnjaš je poznati vinkovački toponim, dio Vinkovaca smješten na višoj obali Bosuta, i posljednja vinkovačka šokačka ulica. Krnjaš je i najvažnije mjesto – ključni sokak vinkovačke književnosti – jer su ondje rođeni među ostalima Josip i Ivan Kozarac, kao i Joza Ivakić. Krnjaš i danas obilježava graničarska arhitektura s tradicionalnim slavonskim zabatima na kućama u kojima su živjele stare vinkovačke šokačke obitelji, uglavnom poljodjelci. Uz spomenutu specifičnu arhitekturu i zelenilo obale Bosuta, ovo je dio grada kojim je u svako doba godine podjednako lijepo šetati.

Lov

Ako u Vinkovce dolazite s autoputa, već prije ulaska u grad proći ćete kroz stoljetnu hrastovu šumu na Kunjevcima. U njoj obitavaju jelen lopatar, muflon, srna i divlja svinja, a od sitne divljači prepelica, fazan, guska, patka i zec. Ništa manje uzbuđenja ne čeka ni ribolovce – rijeke Bosut, Spačva te otočki i bošnjački virovi koji su bogati slatkovodnom ribom. Ovdje se love: šaran, smuč, štuka, som, linjak, grgeč i karas.

Ljubav

Najpoznatija vinkovačka ljubavna priča je ona o "šokačkom Romeu i Juliji" – Mariji i Ivanu Kozarcu. Priča je to o zabranjenoj, nikada realiziranoj ljubavi dvoje mladih ljudi koji su zajedno odrastali u naselju Krnjaš, uz samu obalu Bosuta. Njihova je ljubav bila nemoguća iz više razloga – bili su u krvnom srodstvu (rođaci u trećem koljenu), ali ništa manji problem nije bilo ni Ivanovo siromaštvo i neizlječiva bolest, tuberkuloza od koje je bolovao (i prerano umro). Pritisak javnosti bio je toliki da je Ivan čak i zbirku svojih pjesama Mariji morao posvetiti nekoj izmišljenoj Vesni. Najpoznatija Mariji posvećena ljubavna pjesma je "Milovo sam garave i plave", koja je postala narodni klasik ovoga kraja i vječno svjedočanstvo platonske ljubavi. Najvažnije Kozarčevo književno djelo "Đuka Begović" objavljeno je tek nakon njegove smrti i obilježilo ga je kao pripovjedača života Šokadije.

Muzej

U samom središtu Vinkovaca, nedaleko od čuvene vinkovačke lampe, centralni je gradski park čijom vizurom dominira impresivna zgrada muzeja. Kasnobarokna građevina izgrađena je osamdesetih godina 18. stoljeća za potrebe zapovjedništva 7. Brodske graničarske pukovnije, a stalni postav muzeja tu je smješten 1952. godine s izloženom građom od prapovijesti do 1945. godine.

Neolitik

Kontinuitet življenja i priča o Vinkovcima kao najstarijem naselju u Europi započinje prije više od 8000 godina. Nema nikakve sumnje da su na ovom području ljudi živjeli još u vrijeme mlađeg kamenog doba, odnosno neolitika. Uz meso i ribu, ljudi toga doba hranili su se još i pšenicom i ječmom, a meso i žitarice do danas čine okosnicu prehrane na ovim prostorima.

Orion

Orion je posuda neobične ljepote, keramički lonac, oslikan crno bijelim kvadratićima. Otkriven je 1978. godine prilikom kopanja skloništa za objekt hotela Slavonija, znakovito, na prvi dan proljeća. Naknadno je otkriveno da posuda datira iz 2600. godina prije Krista, u vrijeme vučedolske kulture! Orion je kalendar, i to najstariji u Europi. Samo za usporedbu, oko 500 godina je stariji od čuvenog lokaliteta Stonehenge.

PREDSJEDNIK
REPUBLIKE HRVATSKE

MINISTARSTVO ZNANOSTI
I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE

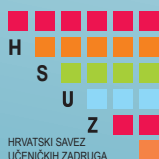
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
REPUBLIKE HRVATSKE

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA
REPUBLIKE HRVATSKE

AGENCIJA ZA ODGOJ
I OBRAZOVANJE

HRVATSKI SAVEZ
UČENIČKIH ZADRUGA

HRVATSKA
ZAJEDNICA
TEHNIČKE
KULTURE

OŠ ČAKOVCI,
Čakovci

Organizatori

Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatski savez učeničkih zadruga

Pokrovitelji

Predsjednik Republike Hrvatske
Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Ministarstvo poljoprivrede
Hrvatska zajednica tehničke kulture
Vukovarsko-srijemska županija
Grad Vinkovci

Sponzori

Turistička zajednica grada Vinkovaca
Atlantic Grupa

Škole domaćini

OŠ Čakovci, Čakovci
Srednja strukovna škola Vinkovci, Vinkovci

Za izdavača

Dragica Benčik dipl. def.

Pripremili i uredili:

Blanka Horvat, dipl. ing.
Martina Švarbić, dpl. ing.
Domagoj Bajtal, prof.

Vinkovci

Protkani zlatom

TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA VINKOVACA